

vergadering **C149**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 3 februari 2022

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Rita Moors aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de vertraging bij de indiening van de regionale steunkaart 2022-2027 bij de Europese Commissie – 1485 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de vertraging voor de regionale steunkaart 2022-2027 bij de Europese Commissie – 1523 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkbaarheidscheque – 1400 (2021-2022)	8
Bijlage	10
VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de maatregelen tegen personeelsuitval door de omikronvariant van het coronavirus – 1466 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het inzetten van studenten om het tekort aan werkkrachten tijdens de huidige coronacrisis op te vangen – 1483 (2021-2022)	12
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de gepersonaliseerde burgerwebsite van VDAB – 1505 (2021-2022)	16
VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de internationale samenwerking van universiteiten en hogescholen met het oog op onderzoek en ontwikkeling – 1490 (2021-2022)	18
VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de relatie tussen de nieuwe energiebeleidsovereenkomsten en de klimaatplannen van bedrijven – 1510 (2021-2022)	20

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de begeleiding en ondersteuning van scale-ups – 1542 (2021-2022)	24
Bijlage	27
VRAAG OM UITLEG van Mieke Schauvliege aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de studie 'Circular Transition Pathway' van de Gentse haven – 1556 (2021-2022)	28
VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over Vlaamse steun aan de Universiteit van Vlaanderen – 1559 (2021-2022)	30

VRAAG OM UITLEG van Rita Moors aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de vertraging bij de indiening van de regionale steunkaart 2022-2027 bij de Europese Commissie
– 1485 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Jo Brouns aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de vertraging voor de regionale steunkaart 2022-2027 bij de Europese Commissie
– 1523 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Moors heeft het woord.

Rita Moors (N-VA): Minister, nadat de steunkaart 2014-2020 noodgedwongen met een jaar verlengd werd, moest de federale overheid tegen 1 januari 2022 een nieuwe steunkaart hebben afgebakend en ingediend bij de Europese Commissie. De verdeling daarvan tussen Vlaanderen, Wallonië – inclusief Luxemburg – en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werd een tijdje geleden afgerond. Verder mag elke regio zelf kiezen hoe de selectie van de gemeenten gebeurt.

De Vlaamse Regering was op 17 november 2021 al klaar met haar huiswerk en heeft in totaal 25 gemeenten geselecteerd. De Brusselse Regering blijft echter achter, waardoor de federale overheid de regionale steunkaart 2022-2027 nog niet bij de Europese Commissie kon indienen.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest rekent, zoals bij de vorige steunprogramma's, op een akkoord van de Europese Commissie zodat ze op een kleiner niveau dan de gemeenten gebieden kan selecteren om zo meer gericht te werken. Pas wanneer daar groen licht voor gegeven wordt, kan de regionale steunkaart naar de Europese Commissie gestuurd worden en kunnen ondernemingen in de afgebakende zones steunaanvragen indienen. Voor Limburg betekent dat dat grote bedrijven in negentien verschillende gemeenten voorlopig geen Vlaamse investeringssteun kunnen aanvragen.

Dat brengt mij tot de volgende vragen, minister. Wat is de impact van deze vertraging op de ondernemingen en de betrokken gemeenten? Welke stappen zullen in de tussentijd worden gezet om de betrokken gemeenten en ondernemingen te ondersteunen? Hoe kan dit worden opgelost? Wanneer zal er een akkoord worden bereikt? Hebt u daarover al contact gehad met de betrokken federale ministers en de ministers van de andere gewesten?

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, we hebben in dit land sinds kort heel wat barometers, barometers die, naargelang de kleur, onze vrijheid bepalen. Minister, ik begrijp dat er sinds gisteren in de commissie ook wordt gewerkt met een soort barometer: een geduldbarometer. Ik begrijp, minister, dat uw geduld ook vaak op de proef wordt gesteld. Op welke kleur staat uw geduldbarometer in dit dossier? Dat is de essentie van deze vraag vanuit Limburg. Hoever staat het daarmee? Als ik naar de Limburgse steden en gemeenten luister, kleurt de barometer donkerrood. Gaat u daarmee naar de Brusselse collega's?

Zoals collega Moors heeft geschetst, is dit niet alleen belangrijk voor de Vlaamse steun. De koppeling aan de federale fiscale steun voor ontwrichte zones, wat een korting inhoudt op de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing, is eveneens heel

belangrijk. Die steunkaart is dus dubbel belangrijk voor deze regio om opnieuw een versnelling te kunnen maken op het vlak van investeringen.

Ik heb daarom vergelijkbare vragen, minister. Hebt u al contact gehad met uw Brusselse collega om zo snel mogelijk knopen door te hakken? Wat gebeurt er in de tussentijd? Hebt u zicht op een indicatieve planning? Kan er op een andere wijze begeleiding voor de betrokken steden en gemeenten voorzien worden, en bijgevolg voor de bedrijven, die nog geen aanspraak kunnen maken op deze Europese middelen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, bedankt voor de vragen. Collega Brouns verwijst wellicht naar de geduldbarometer waarover ik het gisteren had in de plenaire vergadering. Mijn geduldbarometer in dit dossier staat ook op 'scherp', om het vriendelijk uit te drukken.

Het gaat hier, voor alle duidelijkheid, niet om Europese middelen. De regionale steunkaart duidt enkel gemeenten aan waar het volgens objectieve parameters economisch minder goed gaat dan in de rest van het land. Alleen in die gemeenten is er, zoals jullie weten, onder bepaalde voorwaarden een regionale investeringssteun mogelijk voor grote ondernemingen.

Het gaat met andere woorden om een soepelere modaliteit die kan worden ingebouwd in de normale Vlaamse steunregimes. In Vlaanderen werkt bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) enkel de strategische transformatiesteun (STS) voor investeringen met die regionale steunkaart. Dat heeft geen andere impact op de betrokken gemeenten.

Sedert 1 januari is er geen regionale investeringssteun meer mogelijk in de oude steunkaart en kunnen er ook nog geen dossiers worden ingediend voor de nieuwe steunkaart, omdat die nog niet is goedgekeurd door de Europese Commissie.

Het blijft wel mogelijk om kmo-investeringssteun te geven op het volledige Vlaamse grondgebied. Ook de STS voor opleidingen blijft mogelijk, ook voor grote ondernemingen. Daarnaast blijven ook alle andere reguliere steuninstrumenten zoals O&O-steun (onderzoek en ontwikkeling) of ecologiesteun mogelijk.

Mijn kabinet heeft vorige week contact opgenomen met het kabinet van minister Borsus om aan te dringen op een spoedige beslissing in dit dossier. Op 31 januari mochten we vernemen dat de Waalse Regering een akkoord had bereikt over de steunkaart voor Wallonië. Die zal 63 gemeenten omvatten en er ook voor zorgen dat de Vlaamse gemeenten Ronse en Geraardsbergen/Ninove deel uitmaken van een gebied met meer dan 100.000 inwoners.

Gisteren dan verkregen we ook de bevestiging van het kabinet van minister Trachte dat de steunkaart voor goedkeuring op 10 februari wordt geagendeerd op de regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Samen met jullie moet ik vaststellen dat het blijkbaar ook voor de andere regeringen dossiers zijn waarin het wat tijd vraagt om tot beslissingen te komen. Maar gelukkig komt er op dit ogenblik schot in de zaak.

Ook de VLAIO-administratie heeft contact opgenomen met de Brusselse en Waalse tegenhangers om voorbereidende inhoudelijke en procedurele stappen te bespreken zodat snel kan worden gestart met de aanmelding naar de EU.

Collega Brouns, wat de specifieke planning betreft, moeten de drie gewesten en de federale overheid samen één tekst voorleggen aan Europa. Die teksten moeten op elkaar zijn afgestemd en één samenhangend en consistent dossier worden. Het

opstellen van zo'n dossier kan heel snel gebeuren en is in voorbereiding. Nadien moet het dossier worden besproken en behandeld door de Europese Commissie. In het verleden hebben we gemerkt dat die aanmeldingsprocedure enkele maanden duurt. Wanneer de finale goedkeuring er precies zal zijn, is moeilijk te voorspellen

Maar ondertussen zijn we de bedrijven zo goed mogelijk aan het informeren. Aangezien de Vlaamse STS-regelgeving bekend is, kunnen bedrijven die voldoen aan de voorwaarden in ieder geval hun dossier al voorbereiden. De effectieve investeringen kunnen maar starten als er een goedgekeurde steunkaart is. Maar VLAIO is eigenlijk altijd heel proactief. We bepalen nu het kader, we weten dat er overal een akkoord is en kunnen dus al een redelijk perspectief geven op wat er uiteindelijk zal worden goedgekeurd.

Het is een beetje een vervelende situatie. Maar in Vlaanderen hebben we ons akkoord al. Het is een beetje wachten op de anderen, maar het ziet ernaar uit dat het binnen afzienbare tijd toch in orde komt.

De voorzitter: Mevrouw Moors heeft het woord.

Rita Moors (N-VA): Dank u wel, minister. Ik begrijp dat er een oplossing in de maak is. Het is een beetje zoals in de humaniora: als er een groepswerk moest worden gemaakt, was er wel altijd iemand die wat achterbleef en iemand die wat ijveriger was. Ik stel vast dat Vlaanderen het ijverigst is geweest in dit dossier. Maar goed, ik kijk uit naar de oplossing die er op korte termijn kan komen.

Minister, ik heb een bijkomende vraag over Limburg. De erkenning van Limburg als ontworpen zone werd vorig jaar met achttien maanden verlengd tot 31 oktober 2022. Dat was toen en is nog steeds goed nieuws voor onze regio. Maar hebt u enig idee hoe u de steun ziet na de verlenging van achttien maanden? Is er al geëvalueerd of er nog steun nodig zal zijn na deze verlenging? Wordt er verder ook nog nagedacht over het erkennen van ontworpen zones in Vlaanderen? Kunt u daarover de stand van zaken geven?

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoorden. Elke dag wachten is in principe een dag te veel. De kosten swingen de pan uit, daar hoeven we elkaar zeker in deze commissie niet op te wijzen. Ik begrijp dat een zekere retroactiviteit niet kan, maar dat men zoveel mogelijk proactief – in de mate dat dit in dit geval een gepast woord is – het dossier kan klaarmaken om dan zo snel mogelijk de investeringssteun aan te vragen. Begrijp ik het zo goed, aangezien retroactiviteit dan niet kan?

Ik heb in mijn inleiding verwezen naar de koppeling met de fiscale steun. Dat lijkt mij zeker in deze tijden inderdaad heel belangrijk, ook om die zo lang mogelijk samen te laten sporen. In die zin heb ik dezelfde vraag als collega Moors rond de ontworpen zone.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Jullie hebben gelijk, collega's: elke dag die we verliezen, is een dag te veel. Maar de bedrijven hoeven natuurlijk niets te verliezen, als je perspectief kunt geven. Het kan wat uitstel bieden op effectieve extra's die je kunt krijgen, maar als we het kader min of meer bekend kunnen maken, nu er een akkoord is, hoeft je niet noodzakelijk tijd te verliezen. We zijn inderdaad proactief geweest. De ontworpen zone is ook verlengd in het kader van corona. En om op uw vraag te antwoorden, mevrouw Moors: dat zullen we met de Federale Regering moeten bekijken.

Collega Brouns, er zijn ons op dit ogenblik geen dossiers bekend van grote bedrijven die effectief staan te wachten. Nu, de relaties met de bedrijven zijn goed. Ze weten ook dat we doen wat we kunnen, en dat maakt natuurlijk al een verschil. Mochten wij degenen zijn die zwaar hadden gedraald en iedereen in chaos hadden gestort, zou dat anders zijn. Maar doordat we eigenlijk wel perspectief kunnen geven, kunnen bedrijven zich ook wat aanpassen voor datgene wat ze willen doen op de vermoedelijke goedkeuring. We houden het in het oog. En jullie doen dat ook, daar ben ik van overtuigd. Ik hoop op heel spoedig groen licht in dit dossier.

Ook in het verleden is er zo'n tussenperiode geweest. Dat is dus niet uniek. Als dat niet te lang duurt, is dat behapbaar. Maar stel dat dat een jaar of anderhalf jaar duurt, dan wordt het natuurlijk heel vervelend.

De voorzitter: Mevrouw Moors heeft het woord.

Rita Moors (N-VA): Dank u wel voor het antwoord, minister. U zegt terecht dat wij dit dossier vanuit Limburg op de voet zullen blijven volgen. Het is belangrijk voor Limburg. De coronacrisis heeft het Limburgse bedrijfsleven en de arbeidsmarkt zwaar getroffen. We hebben ook de zware gevolgen van de Brexit. Na West-Vlaanderen voelen wij die negatieve gevolgen hier het hardst. Dankzij de regionale steunkaart 2022-2027 zal er inderdaad een bijkomende steun gegenereerd kunnen worden voor negentien Limburgse gemeenten, die dan Vlaamse investeringssteun kunnen aanvragen. Dat is zeer belangrijk om uit de crisis te raken. Want enkel door te investeren, zullen we uit de crisis kunnen raken.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik sluit me daar graag bij aan. Geduld is inderdaad een schone deugd. In dezen is het signaal duidelijk gegeven dat we de dossiers mogen voorbereiden. Het is inderdaad voor Limburg in verhouding nog altijd veel belangrijker dan voor veel andere provincies, met maar liefst negentien gemeenten die nog op de steunkaart terecht zijn gekomen. Het is maar goed ook dat ze daarop staan en dat die regionale steunkaart de hefboom mag zijn die nodig is om de noodzakelijke investeringen te doen, om op economisch vlak een sterke regio te blijven. Ik dank u ook voor uw inzet daarvoor. En we zullen dat inderdaad met de gepaste zorg blijven opvolgen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkbaarheidscheque – 1400 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik ga jullie ontzettend hard moeten teleurstellen, want ik kan u geen beeld van mezelf doorzenden. Ook ten aanzien van de miljoenen kijkers die online volgen, wil ik mij excuseren. Maar u kunt zich allemaal wel een beeld van mij vormen.

Minister, mijn vraag over de werkbaarheidscheque kan ik vrij kort stellen. Dat is een heel nuttig instrument, zeker nu in het kader van de 'war for talent'. Het geeft bedrijven op een heel laagdrempelige manier de kans om na te gaan op welke manier het werk dat zij aanbieden, goed georganiseerd is in functie van het mentale welzijn, werkbaar werk, het werkgeluk en noem maar op. We hebben

gezien dat de steunmaatregelen tot 10.000 euro kunnen gaan. Voor een kmo is dat toch wel een mooi bedrag om een aantal zaken professioneel in kaart te laten brengen.

De start daarvan was een beetje aarzelend maar, onder meer dankzij uw inspanningen om dat goed in de markt te zetten, zien we dat het nu gestegen is. In 2021 hebben 544 bedrijven een prijsaanvraag ingediend. Dat is een verdubbeling. Fantastisch! U besliste ook om dat te verlengen tot 2022, en bovendien wordt ook de verhoging van de kmo-portefeuille verlengd. Dat betekent dat wie het plafond van de kmo-portefeuille bereikt heeft, nog een verhoging kan krijgen tot maximum 5000 euro, voor acties rond werkbaar werk. Men vertelle het voort.

Minister, heel wat ondernemers kampen met uitdagingen rond werkbaar werk en telewerken. Hoe vermijden we dat telkens het warm water opnieuw zal uitgevonden worden? Ik bedoel daarmee: als daar oplossingen uit komen, kunnen die dan in een slim lerend netwerk gestoken worden? Op welke manier kan dat worden gedeeld?

Zal die cheque verder gepromoot worden? Dat geldt zeker ook voor de verhoging van de kmo-portefeuille met 5000 euro extra.

Is er een verschil tussen kmo's, eenmanszaken en grote ondernemingen, bij de aanvraag? Als we kijken naar die 544 aanvragen, is er dan een bepaald type onderneming – uit een bepaalde sector of van een bepaalde grootte – die daar heel veel beroep op doet? Zijn er andere die daar geen beroep op doen? Hoe evalueert u zelf het gebruik van die cheques, tot nu toe, minister? Een ondernemer kan tot drie keer steun aanvragen. Zijn er eigenlijk al ondernemingen die daar het plafond hebben bereikt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega, voor deze interessante vraag. U hebt blijkbaar ook schermproblemen?

Uiteraard is het onze bedoeling om de aanwezige kennis en ervaringen zoveel mogelijk te delen en te verspreiden. Onze website www.werkbaarwerk.be is in 2021 sterk uitgebouwd om kennis, informatie, goede voorbeelden, tips, ondersteunende tools en maatregelen rond werkbaar werk beter te ontsluiten. Ik kan een paar voorbeelden geven.

Er zijn vijftien minireportages gemaakt met getuigenissen rond werkbaar werk. Er zijn ook 'masterclasses' ontwikkeld en verspreid over hoe je aan de slag kunt gaan met de vier grote werkbaarheidsthema's. Specifiek gericht tot werkgevers was er ook het improvisatietheater 'Werkbaar werkt!'. Daar waren meer dan duizend deelnemers. Ook rond telewerk is er een webpagina gemaakt, waarop veel informatie gedeeld wordt over hoe je een duurzaam telewerkbeleid kunt uitbouwen.

Rond die vier elementen zijn er heel wat communicatieacties uitgevoerd. Dat merk je ook, want er zijn zeer veel weergaven op de website. Het zijn er meer dan 100.000, en meer in detail, collega Ronse: 116.661. Ik ben ervan overtuigd, collega, dat u een van die 116.661 bezoekers bent geweest. Ook de aparte telewerkpagina is op korte termijn een hit geworden, met bijna 13.000 paginaweergaven.

We zijn op dit ogenblik met de sociale partners aan het bekijken hoe we kunnen komen tot een echte referentie voor het thema werkbaar werk op de website. Er worden nu een aantal gebruikersanalyses uitgevoerd, om te kijken hoe dit verbeterd kan worden.

Dan kom ik bij uw tweede en derde vraag. De werkbaarheidscheque zit in de lift. Er zijn in 2021 dus 544 cheques aangevraagd, en dat is een verdubbeling in vergelijking met 2020, maar het kan natuurlijk nog beter. Vandaar dat we beslist hebben om de maatregel van de cheque in 2022 te verlengen en nog verder te promoten, zowel bij de bedrijven als bij de hr-dienstverleners.

Mijn administratie plant op 24 februari een digitale infosessie voor bedrijven en dienstverleners om de inhoud toe te lichten. Daarnaast krijgen we de laatste maanden meer en meer signalen van organisaties en federaties dat ze op eigen initiatief communicatieacties rond de werkbaarheidscheque inplannen. Dat is een heel goede zaak. De werkbaarheidscheque wordt ook in 2021 geëvalueerd naar gebruik op basis van een online bevraging die we doen.

Wat zijn daar de vaststellingen? Bij het verspreiden en bekendmaken van de werkbaarheidscheque geven de gebruikers aan dat vooral de erkende dienstverleners hierin een rol spelen. Op basis van deze informatie zullen we nu de communicatie over de maatregel in de toekomst nog gericht laten gebeuren. De gebruikers zeggen ook dat ze de maatregelen vooral leren kennen via de communicatiekanalen van de overheid.

Als ondernemingen aangeven dat ze er geen gebruik van maken of dat ze geen impact van de cheque op hun onderneming vaststellen, dan is een van de hoofdredenen daarvoor dat de maximale projectperiode van zes maanden onvoldoende is. Daarom hebben we de periode verlengd naar een jaar.

Wat betreft de grootte van de onderneming, stellen we vast dat ongeveer 20 procent van de aanvragers organisaties zijn die 20 tot 49 werknemers in dienst hebben. Vervolgens zijn het organisaties die kleiner zijn en 5 tot 9 en 10 tot 19 werknemers hebben. Collega's, ik heb daar een tabelletje van meegebracht. Ik kan dat moeilijk voorlezen. Ik zal dat als [bijlage](#) aan het antwoord laten hechten. Bij dezen is hopelijk de opdracht aan mijn kabinet goed gegeven. De werkbaarheidscheque wordt dus gebruikt door kmo's en hoe groter de organisatie, hoe minder aanvragen. Dat is een heel goede zaak, want grote bedrijven hebben vaak een sterk uitgebouwde hr-afdeling en eigen budgetten, dat maakt het inzetten van de cheque dus minder noodzakelijk. We wilden ook vooral die kleinere bereiken.

Naast de jaarlijkse kwantitatieve analyse wordt ook werk gemaakt van een kwalitatieve analyse waarmee we in kaart willen brengen welke concrete effecten de werkbaarheidscheque heeft op de werkbaarheid in de organisatie. Dat is geen eenvoudige oefening aangezien er heel wat contextfactoren spelen.

Wat betreft de laatste vraag: per 1 januari 2022 werden enkele kleine wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de werkbaarheidscheque. De beperking dat eenzelfde onderneming maximaal drie keer een aanvraag kan indienen, is opgeheven, collega. Ook organisaties die voor januari 2022 al een beroep gedaan hebben op de werkbaarheidscheque, kunnen dit jaar opnieuw een aanvraag indienen, natuurlijk binnen de marge van het plafondbedrag van 10.000 euro subsidie.

Ik hoop u hiermee ingelicht te hebben over de meest recente mysteries van de werkbaarheidscheque.

De voorzitter: Niets dan goed nieuws.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dank u wel, minister. Ik vond het helder. Ik wist inderdaad niet dat die begrenzings opgeheven waren. Laat ons dat verhaal meer en meer wereldkundig maken. Het zou ook nuttig zijn als we als commissie eens een inzicht krijgen in een aantal heel goede praktijken over de werkbaarheidscheque, wat de

concrete impact, het effect was. Meten is weten. Ik weet niet vanuit welk agentschap dit gestuurd wordt, maar misschien kunnen we de dossierbeheerder of diegene die dat behartigt, op een mooie dag, fysiek als het kan, in de commissie uitnodigen om eens een overzicht te geven van de meest succesvolle cases.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega Ronse, dat is een interessante vraag. Het is jammer dat het klank zonder beeld is. Ik ben dat niet gewoon. In ieder geval passen we ons aan.

Minister, het is goed dat de maatregelen verlengd zijn. We zien ook een verdubbeling. Dat zijn allemaal positieve signalen. Maar het is wel belangrijk dat we dit goed opvolgen en dat er ook effectief resultaat is. We geven de cheque waarmee we bedrijven de kans geven om eens een doorlichting te laten doen, een scan, maar we moeten natuurlijk goed opvolgen – u verwees naar de kwalitatieve analyse – dat er ook effectief een verbetering merkbaar is. Ik zou willen aandringen dat men daar toch goed op blijft letten, niet enkel per bedrijf, en dat is dan misschien mijn suggestie of een vraag, maar ook in het algemeen. Als nu al vijfhonderd bedrijven een doorlichting gedaan hebben, dan zal er ongetwijfeld een rode draad in zitten. Ik weet niet of dat al gepland is dan wel of men dat al doet: van al die doorlichtingen die gebeuren eens nagaan of er algemene lijnen in zitten waarmee we dan verder aan de slag kunnen gaan om het breder uit te rollen, om suggesties en communicatie te doen naar alle bedrijven, ook de bedrijven die geen werkbaarheidscheque gebruikt hebben. Zitten er mogelijkheden in een soort kwalitatieve allround analyse van al die doorlichtingen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor de interesse en de aanvullende vragen.

Collega Ronse, u kunt via de website een aantal interessante getuigenissen vinden. We hebben ook heel wat materiaal. Nadat we die kwalitatieve impactanalyse uitgevoerd hebben, kunnen de onderzoekers die misschien eens komen toelichten in de commissie. Ik denk dat dat nuttig zal zijn.

Collega Ongena, die impactanalyse is zeer belangrijk. U geeft dat terecht aan. We voeren die ook effectief uit. Nog dit voorjaar zal ze afgerond worden. Voorzitter, als jullie een hoorzitting over dit onderwerp willen vastleggen, zou ik wachten tot na het afwerken van die impactanalyse.

De voorzitter: Minister, ik stel voor dat die impactanalyse overgemaakt wordt aan de commissie. Dan kunnen we beslissen of we daarover een zitting organiseren.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik onthoud vooral dat collega Ongena mijn beeld mist.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Kurt Vanryckeghem aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de maatregelen tegen personeelsuitval door de omikronvariant van het coronavirus

– 1466 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het inzetten van studenten om het tekort aan werkkrachten tijdens de huidige coronacrisis op te vangen

– 1483 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik haalde het een tweetal weken geleden al aan in de commissie Economie: meer en meer bedrijven ondervinden zeer hevige hinder door de omikronvariant. De topman van Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) West-Vlaanderen, Bert Mons, verwoordde het als volgt: 'Het is duidelijk dat omikron niet langer woedt in de ziekenhuizen, maar vooral in de bedrijven lelijk huishoudt.'

Uit een bevraging van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) blijkt dat meer en meer bedrijven de impact van besmettingen of quarantaines zeer hard voelen: maar liefst driekwart van onze bedrijven ondervindt hiervan hinder. Zo maakte onder andere NMBS als kenbaar dat ze haar treinaanbod zal moeten verminderen door uitval van personeel. Ook bij Audi in Brussel werd de productie een week stilgelegd.

De piek van de vijfde golf hebben we gelukkig zo goed als bereikt, maar de impact op onze bedrijven zal de komende dagen of weken wellicht nog groeien. Het is daarom van groot belang dat we er alles aan doen om die impact zo klein mogelijk te houden.

Dat de quarantaineregels in het onderwijs aangepast zijn, is al een goede eerste stap voor de uitval in onze bedrijven. Want doordat ouders hun kinderen te pas en te onpas van school moesten halen en thuis moesten houden, werd de uitval in onze Vlaamse bedrijven verhoogd.

Twee weken geleden werd een akkoord bereikt tussen werkgevers en vakbonden, weliswaar zonder de socialistische bond. Door dit akkoord met noodmaatregelen wordt meer flexibiliteit op het werk mogelijk. Zo moet het gemakkelijker worden om extra personeel aan te trekken door onder andere mensen op tijdelijke werkloosheid, gepensioneerden en studenten in te zetten. Ondertussen werd het noodplan goedgekeurd door de Federale Regering.

Minister, uiteraard bent u enkel bevoegd voor de Vlaamse bevoegdheden en hebt dus geen zeggenschap over de maatregelen die de Federale Regering in uitvoering moet brengen, maar ik had u toch graag enkele vragen gesteld.

Komt er nog een vorm van overleg tussen de verschillende regeringen over eventuele bijkomende maatregelen voor de sectoren die zeer zwaar getroffen werden door personeelsuitval?

U gaf in een antwoord op mijn vraag in deze commissie al aan dat naar analogie met de actie voor seizoensarbeiders in de landbouw vorig jaar nu een actie gestart

zou kunnen worden om met jobstudenten te werken binnen onze Vlaamse ondernemingen. Ondertussen hebt u die actie ook aangekondigd. Kunt u ons vertellen hoe die er concreet uitziet? Komt er nog een gerichte campagne? Heeft VDAB al een verschil gemerkt in de applicatie voor studentenjobs na deze aankondiging?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega Vanryckeghem heeft de context voortreffelijk geschetst. De actualiteit is ook een beetje veranderd sinds het indienen van deze vragen om uitleg. Op federaal niveau werd beslist dat tot 28 februari 75 procent van de uitkering behouden kan blijven voor gepensioneerden jonger dan 65, studenten, mensen met tijdskrediet en zo meer.

Minister, in de marge van de uitwerking van die maatregel hebt u aangegeven dat er nog federale drempels moeten worden weggewerkt. Over welke drempels gaat het? Hoe kunnen die concreet worden aangepakt?

Hebt u reeds contacten gehad om de drempels voor studentenwerk weg te werken? Welke stappen zullen gezet worden?

Wat kunnen we doen om studenten nog extra te motiveren en sensibiliseren om bedrijven met nijpende tekorten aan werkkrachten uit de nood te helpen?

Is die periode tot 28 februari niet veel te kort? Ik denk dat 'het beest' nog wel wat langer lelijk zal huishouden in het bedrijfsleven. Kunt u vragen om een verlenging?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor de interessante en zeer actuele vragen. Tijdens het voorbije Overlegcomité ging het voornamelijk over de coronabarometer en werd daarover een beslissing genomen. Op mijn vraag is in het verslag opgenomen om bij eventuele aanpassingen aan de generieke gids en de sectorgidsen 'veilig aan het werk' ook te overleggen met de deelstaten. Dat is behouden in de notificaties. Ik ben opnieuw in blijde verwachting – figuurlijk uiteraard – van een uitnodiging van mijn federale collega.

Collega Vanryckeghem, u had een aantal vragen over de studenten. Ik zal mijn communicatie kort kaderen. Los van de krapte, wat een structurele arbeidsmarktuitdaging op zich is, worden onze bedrijven daarbovenop ook geconfronteerd met heel wat personeelsleden die door de snelle verspreiding van de omikronvariant ofwel ziek zijn, ofwel tijdelijk werkloos zijn ofwel van thuis uit werken. In tegenstelling tot vorige golven heb je nu niet hele sectoren die gesloten zijn en waarvan je werknemers, om het 'op zijn Ronses' te zeggen, kunt 'verleiden' om tijdelijk ergens anders in te springen.

Er is natuurlijk wel een opportuniteit, omdat de studenten na hun examens een lesvrije week hebben tussen 7 en 13 februari. Daarom vond ik het heel interessant om een extra oproep te doen aan studenten om werkgevers uit de nood te helpen. Er zijn namelijk in veel sectoren veel mogelijkheden om een centje te verdienen en hun cv aan te vullen. VDAB is dan ook gestart met een gerichte communicatiecampagne waarbij het eigen aanbod maar ook dat van de uitzendkantoren bekend wordt gemaakt aan studenten en werkgevers. Ze hebben de pagina: 'help werkgevers tijdelijk uit de nood' gelanceerd, waar studenten alle informatie kunnen vinden.

Wij roepen studenten ook op om zeker gebruik te maken van het aanbod aan studentenjobs bij uitzendkantoren. Wij raden hen aan om zich goed voor te bereiden op het sollicitatiegesprek en geven ook adviezen over hoe je bijvoorbeeld

een cv schrijft. Alle nuttige informatie om je loopbaanskills als student in te oefenen vind je daar.

Wat de federale drempels betreft, weet u, collega's, dat studenten maximaal 475 uur per kalenderjaar als jobstudent mogen werken om zo te profiteren van de verminderde sociale bijdrage. Ik kan me zeker voorstellen dat heel wat studenten door het nodige weekend- of vakantiewerk met die drempel flirtten. Met de oproep wou ik het federale niveau vragen om hier rekening mee te houden en net als bij voorgaande coronagolven een deel van de gewerkte uren niet te laten meetellen.

Ik was heel blij vorige week te vernemen dat de Federale Regering dit aanvaard heeft. Ze heeft dat in een wetsvoorstel gegoten, waarover in het federaal parlement gediscussieerd werd. Daar staat in dat 45 uren studentenarbeid die tijdens het eerste kwartaal van 2022 worden gepresteerd, niet in aanmerking genomen worden voor het quotum van 475 uur per jaar. Dat is dus extreem belangrijk voor studenten.

Collega's, ik ben wel extreem ontgoocheld en zelfs misnoegd dat, bij de bespreking gisteren in de Kamercommissie, één partij – de PVDA – een tweede lezing gevraagd heeft, waardoor dit dossier een week uitgesteld wordt en waardoor we dus geen absolute zekerheid kunnen geven aan de studenten. Dat vind ik een dikke, dikke schande. Het is zo belangrijk om daarover helderheid te verschaffen. Je mag geen spelletjes spelen op kap van de rechten van studenten. Sorry dat ik nu even wat nijziger ben. Maar dit dossier zit perfect in elkaar en kan worden goedgekeurd. En net op zo'n dossier wordt er dan gefilibusterd. Dat vind ik echt schandelijk.

De voorzitter: Ik vind dat u er nog kalm bij blijft, minister.

Minister Hilde Crevits: Op het scherm is dat anders dan in het echt.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Minister, ik dank u voor de inspanningen die u in dezen reeds deed. Ik hoop dat u uw federale collega's ervan kunt overtuigen om uw visie hierin te volgen. Het is goed dat VDAB een campagne opzet om studenten hiervoor te motiveren. Het is inderdaad ook het best dat de drempel van het aantal uren wordt opgetrokken. Zo zal het voor onze studenten een heel stuk aantrekkelijker worden.

Minister, ik deel uw mening dat het bijzonder jammer is dat één partij, namelijk de PVDA, hierbij stokken in de wielen steekt. Dat is een bijzonder jammerlijk gegeven.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik deel uiteraard het sentiment over de vrienden en vriendinnen van de PVDA. Maar wat kunnen we anders verwachten van hen dan dat ze alles wat ertoe zal leiden dat mensen werken, blokkeren en corrumperen? Mocht iemand van de PVDA echt geïnteresseerd zijn in het arbeidsmarktbeleid, in de economie, in het herstel, dan waren ze hier ook aanwezig. Maar kijk, miljoenen kijkers, er is ook in deze commissie niemand, niemand, niemand van de PVDA aanwezig. Zij zijn er inderdaad enkel om stokken in de wielen te steken.

Minister, uw antwoord was vrij volledig. Eén iets is mij misschien ontgaan, mijn excuses indien u er wel op bent ingegaan. Wordt er vanuit Vlaanderen ook op aangedrongen om die maatregelen te verlengen? Want tenzij ik mij vergis, lopen die extra flexibele maatregelen nu nog tot en met 28 februari? Worden die nog verlengd of niet?

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Er is inderdaad een probleem: door de vele uitvallen door corona zitten heel wat werknemers met de handen in het haar.

Daarom is het goed dat zowel vanuit de Vlaamse Regering – ik verwijs naar uw oproep, minister – alsook vanuit het federale niveau effectief maatregelen worden genomen. Dat is een mooi voorbeeld van hoe je goed kunt samenwerken. U deed de oproep naar de studenten en vanuit het federale niveau heeft men ervoor gezorgd dat de drempels naar omlaag gingen, zodat de studenten er ook effectief iets aan overhouden wanneer ze extra aan de slag gaan. We kunnen die samenwerking alleen maar toejuichen.

Ook als Open Vld'er ben ik heel blij. Want eind vorig jaar – herinner u de begrotingsbesprekingen, collega Ronse – hadden wij een noodplan voorgelegd, met aan Vlaamse kant de vraag aan de minister om extra inspanningen te doen, maar ook met de vraag aan het federale niveau. We zijn blij dat 80 procent van onze voorstellen is omgezet in het wetsvoorstel. Collega Ronse, u had mij toen een bak OMER beloofd. Goed, het is geen 100 procent, dus hoef ik geen volledige bak te krijgen, maar misschien dan toch een halve bak OMER? Want ik denk dat we hier toch wel iets hebben gerealiseerd.

De voorzitter: De voorzitter zal graag aanwezig zijn bij de plechtige overhandiging om een en ander op kwaliteit te controleren.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik was even aan het nadenken over die bakken OMER, wie wat heeft gepresteerd en of ik ook niet een paar van die OMER's zou kunnen krijgen. Maar ik neem deel aan Tournée Minérale. Gelieve die bak OMER dan ook na 1 maart te leveren – tenzij er OMER Zero bestaat? Want behalve Sportzot komt er op dit ogenblik niet veel binnen in mijn huis, zodat ik zeker aan de verleiding kan weerstaan. Maar vanaf 1 maart is de OMER zeker welkom.

Collega Ronse, de opportuniteit zit vooral in de lesvrije week. Daarom ook voel ik frustratie en kwaadheid over het feit dat dat vandaag niet kan worden goedgekeurd.

Ik krijg hier nu net een mail binnen, een superstunt waarbij je gratis wijn krijgt. Sinds 1 februari komen de wijnpromoties overvloedig in mijn mailbox. Ik begrijp niet hoe dat kan. Ofwel let ik er nu extra op, dat is ook mogelijk.

De opportuniteit van die lesvrije week is groot. Voor mij is het zeker goed om te kijken naar een verlenging.

Het kan ook zijn dat er op basis van het verdere verloop van de besmettingen veel minder maatregelen nodig zijn. Ik hoop met andere woorden dat we zeer snel van kleurcode kunnen veranderen, waardoor we weer naar de normaliteit kunnen overstappen. Veel liever dan een verlenging zou ik dus een versoepeling zien. Maar we houden de twee kanten in de gaten. Ik dank u.

De voorzitter: Voor het bepalen van de leveringsdatum van de OMER's gaan we eerst over naar collega Vanryckeghem en nadien naar collega Ronse.

De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Ik heb hier niets meer aan toe te voegen, behalve dan dat ik mij ook kandidaat stel bij collega's Tom en Axel om dat heerlijke West-Vlaamse, meer specifiek Kortrijkse, bier te helpen proeven, als het past.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Wat een groepsdruk! Ten eerste, wanneer we het in maart doen, dan zijn de maatregelen niet meer geldig, want ze lopen slechts tot 28 februari.

We hebben nu gefocust op dat studentenverhaal, maar er zitten nog maatregelen in het pakket. Zo kunnen mensen in het stelsel van werkloosheid met bedrijfs-toeslag (SWT) tijdelijk 75 procent van hun uitkering behouden wanneer ze doorwerken. Het gaat ook over asielzoekers met een legale verblijfstitel die onmiddellijk aan de slag mogen en geen vier maand moeten wachten. Het gaat ook over mensen in tijdelijke werkloosheid die met een andere werkgever opeenvolgende overeenkomsten voor bepaalde tijd kunnen afsluiten. Ik denk werkelijk dat die maatregelen langer dan 28 februari nodig zullen zijn.

Maar los daarvan ben ik uiteraard zeer graag uw gastheer. Misschien kan het een commissie op locatie zijn, in Bellegem, bij Omer. Zou dat niet fantastisch zijn? En dan trakteer ik jullie allemaal op een goeie OMER en krijgt collega Ongena een bak OMER van mij, hoewel zijn voorstel was om het verhaal van de flexi-jobs uit te breiden. Dat zie ik er niet in, maar hij heeft wel zijn best gedaan en verdient, zeker nadat hij vandaag heeft gezegd dat hij mijn beeld mist, een bak OMER.

Voorzitter, minister, collega Vanryckeghem en alle andere collega's, jullie zijn ook uitgenodigd. Maar collega's van de PVDA zijn niet welkom op Zuid-West-Vlaams grondgebied.

De voorzitter: Collega Ronse, er wordt een woordelijk verslag gemaakt van deze vergadering. Dat zal dus ooit worden geconcretiseerd.

En wat de collega's van de PVDA betreft, die zijn negen kansen op de tien nooit aanwezig in deze commissie, dus geen zorgen.

De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de gepersonaliseerde burgerwebsite van VDAB – 1505 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Het is een zeer interessante vraag, al zeg ik het zelf. Ik vind de naam burgerwebsite wel iets zeer speciaals. We hebben wel wat rare tradities om rare namen te geven aan dingen die eigenlijk wel zeer interessant zijn. We moeten even terugkeren naar het regeerakkoord, waarin we hebben gezegd dat we mensen mee willen doen nadenken over de loopbaan. Het heel interessante instrument van de loopbaancheque is daar ooit voor ingezet geweest. Maar we hebben ook het luikje begeleiding dat we daarrond willen versterken. 'Alle hens aan dek' heeft voorzien dat VDAB 98 miljoen euro extra krijgt om dat type van acties te nemen. De burgerwebsite is er daar eentje van. Men trekt daarvoor 5 miljoen euro uit. De bedoeling is om mensen een beter overzicht te geven van de loopbaanperspectieven en op basis van heel gepersonaliseerde informatie aangepaste initiatieven voor te stellen, zoals opleiding en heroriëntering, om de positie op de arbeidsmarkt te versterken. Ik vind dat heel goed, ik vind dat heel sterk. Ik hoop ook dat daar voornamelijk met de private sector wordt samengewerkt en dat VDAB daar zijn regisseursrol opneemt.

Er worden loopbaanondersteunende oriëntatietools – wie vindt die woorden uit – aangereikt met suggesties rond jobs, opleidingen en slimme tips – ik hoop dat er geen domme tips zijn.

Minister, hoe zal de verdere uitrol daarvan gebeuren? Welke externe partners worden daarbij betrokken?

De burgerwebsite geeft een beter loopbaanperspectief. Hoe worden die tools aangereikt? Hoe zal dat mensen motiveren?

Hoe wordt hierover gecommuniceerd met de burgers?

Zullen de incentives en ondersteuningsmaatregelen worden gekoppeld aan de gepersonaliseerde burgerwebsite?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, ik deel uiteraard de inleiding van uw vraag, namelijk dat we meer moeten inzetten op de transitie binnen de loopbaan en mensen daarbij ook moeten begeleiden. Dat staat ook in het Vlaams regeerakkoord. Je kunt trouwens niet vroeg genoeg starten met het ontwikkelen van je loopbaan, vandaar dat ik als minister van Onderwijs in de voorbije legislatuur bij het ontwikkelen van de eindtermen een sleutelcompetentie heb ingevoerd die daarop inspeelt, namelijk: ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties.

Ook vanuit de bevoegdheid Werk zijn we daar zeer intensief mee bezig, vandaar dat we het gepersonaliseerde loopbaanplatform hebben gelanceerd bij VDAB in september 2021. We bieden aan elke burger, ook de mensen die niet beroepsactief zijn, een loopbaanperspectief. Bij de lancering van de gepersonaliseerde website in september is een aparte landingspagina voorzien rond het thema oriënteren. Je hebt drie oriëntatietools. Ten eerste is er de loopbaantest, die op basis van een korte online vragenlijst weergeeft welke stappen je het best zet om je loopbaan op het goede spoor te krijgen. Ten tweede is er de interesstest Oriënt, die AI-gedreven (artificial intelligence) is. Je moet je interesses opgeven en dan zegt VDAB welke jobs het nuttigst zijn. En ten derde is er nog Jobbereik. Dat is ook een AI-gedreven tool, die toelaat om competenties in te geven. Op basis daarvan krijg je dan een aantal beroepen voorgesteld.

Dat laatste deel is zeer interessant, omdat we momenteel ook experimenteren om vanuit Jobbereik naast beroepensuggesties ook opleidingssuggesties voor te stellen en zo in te spelen op de grote opleidingsnaden die er zijn. Er zijn ook rechtstreekse links naar bestaande vacatures en de beroepenpagina's. Dat is natuurlijk interessant, omdat je op die manier een realistische kijk kunt krijgen op de beroepen die concreet worden voorgesteld. We zetten daar de komende periode stapsgewijs verder op in. De verbetering en de personalisering van die digitale instrumenten moeten nog gebeuren op het vlak van vacatures, opleidingen en oriëntatie. Er worden ook samenwerkingen met partners opgezet om data onderling uit te wisselen enzovoort.

In 2022 wordt een grote campagne gepland om het bewustzijn van mensen over hun loopbaan groter te maken. En daar zullen ook de nieuwe en de bestaande online producten van VDAB, zoals de loopbaancheques, fors in de kijker worden gezet.

Dat brengt me bij uw laatste vraag, over de koppeling. We zijn daar ook al mee gestart. In augustus vorig jaar is de eerste fase van de leer- en loopbaanrekening gestart, de online wegwijzer Vlaamse opleidingsincentives. In een tweede fase werken we toe naar een gepersonaliseerd overzicht, waarmee de mensen op

individueel niveau via de e-ID informatie krijgen over de beschikbare opleidingsincentives.

We zijn op dit moment een traject aan het lopen met Digitaal Vlaanderen om dat te kunnen ontsluiten op Mijn Burgerprofiel. De bedoeling is dat we een digitaal overzicht kunnen geven van Vlaamse opleidingsincentives enerzijds en iemands persoonlijke profiel op het VDAB-loopbaanplatform anderzijds en dat die aan elkaar gelinkt zouden worden. Maar dat is wel een vrij complex IT-project. Op langere termijn willen we ook op het niveau van de individuele opleidingen zichtbaar maken welke opleidingen in aanmerking komen voor incentives uit de leer- en loopbaanrekening.

Dat is dus zeer moeilijk. Ik plan daarover binnenkort ook een conceptnota aan de regering. Die kan dan ook besproken worden in het parlement. Want het is goed dat u de vraag stelt, collega Ronse, maar eigenlijk zou het goed zijn dat daar eens wat tijd aan wordt besteed om uit te leggen wat een complexe ingreep het is die we willen doen, en waarom we daar zoveel budgetten veil voor hebben en wat de meerwaarde voor mensen zal zijn op termijn. Want je moet het niet doen opdat het zou gebeuren. Je moet het doen omdat je ervan overtuigd bent dat er een grote meerwaarde is om werkenden en niet-werkenden in betere opleidingen te krijgen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik ga akkoord met uw suggestie. Misschien kan die burgerwebsite eens samen met het luikje rond de werkbaarheidscheques meegenomen worden. Dat zijn twee leuke topics die we op die manier misschien eens in de diepte kunnen behandelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elke Sleurs aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de internationale samenwerking van universiteiten en hogescholen met het oog op onderzoek en ontwikkeling – 1490 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Minister, De Europese Commissie gaf onlangs aan dat de Europese universiteiten nog meer grensoverschrijdend moeten gaan samenwerken om de grote uitdagingen van onze tijd nog beter aan te pakken en het hoger onderwijs te versterken. Volgens de Europese Commissie hebben de hogeronderwijsinstellingen immers ook een bijzondere taak om mee oplossingen te vinden voor onder andere de klimaatverandering, de digitalisering, de vergrijzing en de coronacrisis. Dat draagt ertoe bij om onze Europese economie duurzamer en weerbaarder te maken tegen externe schokken.

Jammer genoeg is de slagkracht van de Europese Commissie beperkt om die ambitie waar te maken. Daarom roept men de lidstaten, de regio's en de onderwijssector op om samen een Europese universiteitenstrategie uit te werken. Een aanbeveling van de Europese Raad zou die oproep meer kracht moeten bijzetten.

Deze internationale samenwerking biedt opportuniteiten voor een versterkte samenwerking op het vlak van onderzoek en ontwikkeling (O&O) en innovatie in Vlaanderen. Daarom richt ik de vraag ook tot u, minister, gezien uw bevoegdheden.

Ik weet dat die discussie natuurlijk ook gevoerd wordt in de commissie Onderwijs. We stellen vast dat een vijfde van de buitenlandse investeringen in Vlaanderen gekoppeld is aan O&O. En dat levert natuurlijk ook heel wat banen op in Vlaanderen.

Minister, vandaag zet Vlaanderen al sterk in op een internationale samenwerking voor O&O. Hoe kan het voorstel van de Europese Commissie bijdragen om die samenwerking te versterken? Hoe gaat u concreet aan de slag met het voorstel van de Europese Commissie om Vlaanderen zo verder op de kaart te zetten als een innovatieleider? De ondernemingen hebben natuurlijk ook een groot aandeel bij O&O. Hoe kan de internationale samenwerking tussen onderzoeksinstituten ook de samenwerking tussen en met de ondernemingen bevorderen met het oog op O&O?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Sleurs, u stelt altijd interessante vragen. U weet dat ik erg geloof in de kracht van samenwerking, ook internationaal, om tot oplossingen te komen voor maatschappelijke uitdagingen. Deze ochtend had ik trouwens in alle vroegte nog een overleg met collega's uit Australië in het kader van waterstof. En gisteren hebben we een memorandum of understanding over waterstof gesloten met Tasmanië, ook in Australië. Het wordt dus hoog tijd om daar eens op werkbezoek te gaan.

Vorige week heb ik ook deelgenomen aan de informele Europese Raad in Parijs, waar we met de collega-onderzoekministers uitgebreid over de strategische en de versterkte universitaire samenwerking hebben gesproken. Het is goed dat de Europese Commissie de unieke rol van het hoger onderwijs erkent, zowel voor het herstel van Europa na de coronacrisis als voor de ontwikkeling van innovatie en oplossingen voor een duurzame samenleving. Zowel fundamenteel als meer toegepast onderzoek kunnen we inzetten als hefboomen, zeker ook voor internationale samenwerking rond onderzoek.

We zetten sterk in op die internationale samenwerking bij onze kennisinstellingen: BOF-middelen (Bijzondere Onderzoeksfondsen), het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO), parameters internationale samenwerking. Het nieuwe Europese initiatief is dus eigenlijk complementair aan de Vlaamse instrumenten, omdat het inzet op netwerkvorming.

Hoe gaan we concreet aan de slag? Wij hebben in Vlaanderen 3,35 procent van het bbp geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling. We komen daarmee op de tweede plaats in Europa, na Zweden, waardoor we innovatieleider geworden zijn. Ik heb dat in Parijs ook gemerkt, dat de interesse voor ons een stuk groter geworden is. Dat is dus een goede zaak. Ook de Vlaamse universiteiten zitten in sterke allianties met partners die onderzoeksintensief zijn. Om die ambities te kunnen realiseren, heb ik eind 2021 een subsidie van 4.780.000 euro toegekend aan de Vlaamse universiteiten, om net die samenwerkingen te versterken.

Uw derde vraag is een zeer relevant punt, waar ik als minister van Werk ook bijzondere aandacht voor heb. Onze onderzoeksinstituten werken nu al heel veel samen met bedrijven en organisaties, om te innoveren en maatschappelijke problemen aan te pakken. Ook nu zullen er spill-overeffecten zijn. Dat kan gaan over de uitbouw van een innovatief ecosysteem, zoals er rond onze Vlaamse universiteiten nu al vaak zijn, of over Europese en internationale samenwerkingsprojecten tussen universiteiten en niet-academische sectoren. Ook transdisciplinaire samenwerking staat centraal, en het is ook voor onze regering van belang om daar beter werk van te maken.

Dus, in het kort: de versterkte samenwerking op het vlak van onderwijs, onderzoek en innovatie zal zonder twijfel leiden tot nieuwe opportuniteiten voor onze

bedrijven. Ze kan zeker ook de innovatie in onze ondernemingen, en heel in het bijzonder in de kmo's, versnellen.

De voorzitter: Mevrouw Sleurs heeft het woord.

Elke Sleurs (N-VA): Minister, ik ben tevreden om te horen dat u ook op de kar van Europa springt, voor onze internationale samenwerkingen. Ik ben ook tevreden dat de investeringen die we doen, vanuit de Vlaamse overheid en het Vlaams Parlement, lonen. Ik denk dat de toekomst grote uitdagingen heeft, zeker nu met de gevolgen van de coronacrisis. Heel deze commissie draait erom. Zoals immer volg ik het verder op. Houd u gaande, zou ik zeggen, om deze investeringen in O&O met het oog op innovatie van nabij te volgen. Blijf er zeker de nodige aandacht voor houden, en blijf de nodige ontwikkelingen mogelijk maken. Ik dank u voor uw antwoord, ik heb geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de relatie tussen de nieuwe energiebeleidsovereenkomsten en de klimaatplannen van bedrijven
– 1510 (2021-2022)**

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, op dit moment loopt volop het overleg over een nieuw voorstel van energiebeleidsovereenkomsten (EBO). De goedkeuring van de definitieve EBO-tekst door de Vlaamse Regering is normaal voorzien voor dit najaar. Die timing is zo vastgelegd opdat de ondernemingen in de doelgroep voldoende tijd zouden hebben om toe te treden tot de nieuwe energiebeleidsovereenkomst. De eerste vraag is of de EBO's hun doel bereiken: meer energiebesparing bij de bedrijven. Dat is in de huidige context natuurlijk wel heel nastrevenswaardig. Rond het jaarverslag 2019 van de Commissie Energiebeleidsovereenkomsten werden in dit parlement terecht kritische vragen gesteld. De energie-efficiëntie van grote bedrijven zou de laatste jaren eerder afgenomen zijn, en dat ondanks de grote financiële tegemoetkomingen die deze bedrijven in het kader van de EBO's genieten. De vraag is dus of de EBO's als het gaat om het aanjagen van energiebesparing bij bedrijven, ambitieus genoeg zijn. De minister van Energie heeft te kennen gegeven dat ze gaat voor een aanscherping.

Een tweede vraag die zich opdringt is of de EBO's niet verruimd moeten worden. Een van de opties die actief onderzocht worden, is het verbreden met een klimaatcomponent. Die verbreding is overigens ook expliciet voorzien in het Vlaams regeerakkoord. Soms zal een 'trade-off' nodig zijn tussen energie-efficiëntie en klimaat. De rendabiliteit van klimaatinvesteringen, zoals bijvoorbeeld de omschakeling naar groene waterstof waar u daarnet naar verwees, kan op korte termijn lager liggen. Ook een verdere verbreding van het doelgebied van de EBO's naar materiaalgebruik, circulariteit, mobiliteit, restwarmte en water wordt bekeken. Het is dan ook logisch dat het geplande klimaattransitieprogramma, dat u als minister van Economie en Innovatie wil invoeren via een herziening van het decreet Wetenschaps- en Innovatiebeleid, daar ook rekening mee houdt. Het is vooral nodig dat de nieuwe EBO's worden afgestemd op de klimaatplannen voor bedrijven, de zogenaamde bedrijfsroadmaps, die u hebt laten opnemen in de visienota van de Vlaamse Regering over de bijkomende klimaatmaatregelen. Toekomstige steun voor bedrijven zou gekoppeld worden aan de opmaak van dergelijke klimaatplannen. Het zou dan voor de hand liggen dat dit ook geldt voor de EBO's.

Naar verluidt zou het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) op dit ogenblik echter kiezen voor een minimale invulling van de klimaatcomponent in de nieuwe EBO's. 'Zou': ik spreek met twee woorden. VEKA is van mening dat het instrument van de EBO eenvoudig gehouden moet worden.

De focus wordt gelegd op klimaatmaatregelen met een korte terugverdientijd. Het voorstel om de deelnemende bedrijven te verplichten om een strategisch klimaatplan op te maken, zou op de lange baan geschoven worden. Deelnemende bedrijven zouden dan enkel een 'indicatieve roadmap' moeten opstellen, zonder dat daar op korte termijn verbintenissen aan worden verbonden. Het zou nochtans logisch zijn, minister, om de EBO's om te bouwen tot een echte hefboom voor de verduurzaming van de industrie. Via de EBO's zou de Vlaamse Regering bedrijven maximaal kunnen aanzetten tot ambitieuze klimaatdoelen. Maar ook ruimer dan dat: ook bijkomende verbredingsthema's zoals circulariteit of mobiliteit kunnen worden opgenomen, en men kan ook nadenken over het opleggen van bepaalde criteria rond restwarmtepotentieel.

De vrees bij onder meer de milieubeweging is groot dat de Vlaamse Regering zou kiezen voor een zeer beperkte invulling van de zogenaamde verbreding van de EBO's, en dat terwijl bedrijven die toetreden tot de EBO's zowel op Vlaams als op federaal niveau op een lange reeks van tegemoetkomingen mogen rekenen. Die lijst zou mogelijk nog worden aangevuld. De Bond Beter Leefmilieu schat de voordelen die de Vlaamse Regering toekent aan bedrijven die zo'n EBO ondertekenen op 168 miljoen euro. Vanuit de federale overheid zou daar nog eens 100 miljoen euro aan voordelen bij komen. Voor ons hangt het welslagen van het klimaattransitiebeleid dat u als minister wilt uitvoeren, voor een groot deel af van de keuzes die nu zullen gemaakt worden rond de nieuwe EBO's en de financiële steunmaatregelen die eraan verbonden worden.

Ik heb zeven vragen voor u, minister.

Bent u het eens dat de EBO's een belangrijke rol moeten spelen in de transitie van de Vlaamse industrie naar klimaatneutraliteit?

In welke mate wordt u betrokken bij de herziening van de EBO's?

Is het de bedoeling de bedrijfsroadmaps die u voorziet in het kader van de nieuwe klimaatmaatregelen, beslist door de regering in december, ook effectief op te nemen in de vorm van een sterke, nieuwe klimaatcomponent in de EBO's? Met andere woorden: zal de opmaak van een eigen bedrijfsroadmap of innovatieplan met een concrete tijdslijn, zowel op korte als op lange termijn, van toekomstige investeringen en nieuwe processen richting klimaatneutraliteit, expliciet als voorwaarde gesteld worden voor het toetreden tot een EBO ?

Vindt u dat bijkomende voorwaarden inzake klimaatinvesteringen zowel moeten opgelegd worden aan de grote energie-intensieve bedrijven als aan de kleinere bedrijven?

De huidige vierjaarlijkse cyclus, zoals gehanteerd in de EBO's, komt niet overeen met de realiteit inzake investeringscycli en mogelijke uitvoeringsperiodes van grote investeringen die noodzakelijk zijn voor de klimaattransitie van bedrijven. Zult u aandringen op een verlenging van deze cyclus, zodat op zijn minst een eerste planning voorligt tot 2030, met dan, hopelijk, een verdere doorkijk richting klimaatneutraliteit in 2050?

De EBO's worden nu vooral op het niveau van individuele bedrijven bekeken en leggen doelstellingen op per onderneming. Als we de EBO's willen inzetten als transitie-instrument zou het dan niet logischer zijn om ze op sector- of cluster-niveau te bekijken? Bent u het daarmee eens?

Ten slotte: is het niet nodig om extra financiële tegemoetkomingen voor te behouden voor ondernemingen die effectief werk maken van forse vooruitgang, zowel op het vlak van energiebesparing als op het vlak van klimaat- en andere duurzaamheidsinvesteringen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Bedankt voor uw vraag. Ik wens u ook een spoedig herstel toe. Het is lang geleden dat we u nog fysiek gezien hebben. Ik ben blij te zien dat u in goede gezondheid lijkt te zijn en ik heb begrepen dat het herstel voorspoedig verloopt.

Het is trouwens een belangrijke vraag, en een thema dat hier al een paar keer aan bod gekomen is. U weet dat ik via mijn programma voor de Industriële Klimaat-sprong er bijzonder belang aan hecht dat onze Vlaamse industrie zich voorbereidt op een klimaattransitie. Ze weten ook dat Europa de ambitie heeft om in 2050 klimaatneutraal te zijn, en ze voelen dat ook aan de CO₂-prijzen.

Het ontwerp van decreet dat het beleidskader daarvoor regelt, is nu door de Vlaamse Regering aan het parlement overgemaakt. Voorzitter, ik hoop dat het weldra ook in de commissie besproken kan worden.

Op de vraag of ik de EBO's belangrijk vind voor de industriële transitie is mijn antwoord dus volmondig ja. Energiebesparing is een essentieel element voor CO₂-reductie en dat moet ook terug te vinden zijn in de nieuwe EBO's. Alle beleidsinstrumenten naar de industrie toe die relevant zijn voor het klimaat, moeten wat mij betreft consistent zijn met het klimaattraject. Ik moet wel onderstrepen dat de EBO's een vrijwillig en generiek instrument blijven en onvermijdelijk aangevuld moeten worden met maatregelen die inspelen op de actuele situatie en de meest up-to-date knowhow op het moment van investeringsbeslissingen.

Collega Rzoska, u weet ook dat het initiatief voor de nieuwe EBO-regelgeving bij minister Demir ligt. Uw collega Staf Aerts heeft gisteren ongeveer dezelfde vragen gesteld aan minister Demir in de plenaire vergadering en hij heeft daar ook antwoorden op gekregen. De administratie van collega Demir heeft een verkennende bevraging over de nieuwe EBO's georganiseerd met de sectoren. Onze administratie was daar absoluut bij betrokken. Er ligt evenwel nog niets voor in het kader van politieke besluitvorming, dus op dat niveau is mijn kabinet nog niet betrokken geweest, maar dat zal weldra gebeuren.

Wat betreft uw derde vraag, over de bedrijfsklimaatplannen kan ik zeggen dat we dat aan het uitwerken zijn in het kader van de steuninstrumenten van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). In eerste instantie willen we daar ervaring mee opdoen. Het opnemen als verplichting in de nieuwe EBO is nog niet beslist. Vanuit mijn zicht op hetgeen we aan het uitwerken zijn voor het VLAIO-steunbeleid zou dat wel op een goede wijze kunnen aansluiten.

Ik wil absoluut voorkomen dat bedrijven op verschillende plaatsen verschillende soorten plannen zouden moeten voorleggen. Als we het dus invoeren voor de nieuwe EBO, dan moet dat afgestemd worden met wat VLAIO aan het voorbereiden is.

Dan kom ik aan uw vierde vraag, in verband met de verschillende bijkomende voorwaarden die er moeten zijn naargelang bedrijven wel of niet CO₂-emissierechten moeten aankopen. Ook daar wil ik niet voorlopen op een beslissing en op wat collega Demir zal voorleggen, maar het lijkt mij duidelijk dat er sowieso een verschil ingebakken zit, in de zin dat VER-bedrijven (verhandelbare emissierechten) effectieve CO₂-kosten hebben die men meetelt in de berekening van het economisch rendement van technische maatregelen. Ik begrijp anderzijds dat het

allemaal niet zo eenvoudig ligt om zo'n klimaatcomponent te integreren. Ik verklaar me nader: er is de toenemende spanning tussen enerzijds doelen en maatregelen op het vlak van energie-efficiëntie en anderzijds op het vlak van klimaat. Je kunt bijvoorbeeld op korte termijn de CO₂-uitstoot verminderen, maar ten koste van een hoger energieverbruik. We moeten daar goed kijken dat we gebalanceerde voorstellen kunnen krijgen.

Wat betreft de vierjaarlijkse cyclus: minister Demir heeft gisteren gezegd dat ze mikt op engagement voor vier jaar omdat de primaire focus van de EBO voor haar nog altijd op energie-efficiëntie ligt. Collega Rzoska, voor mij is het ook wel belangrijk dat bedrijven voor een klimaatinvestering een doorkijk op de langere termijn beogen, dus niet alleen op vier jaar. Dat sluit aan bij wat ik gezegd heb over het voorbereiden van de klimaattransitie en het traject waar we, hoe dan ook, Europees aan vasthangen. Die vier jaar is dus niet beslist. Bedrijven hebben voor een investeringsbeslissing inderdaad ook liever langere garanties op de bonussen van de EBO. Ik besef dat het een bijzonder moeilijke opgave is om vandaag al alle afspraken in een overeenkomst vast te leggen in verband met eventueel toekomstige investeringen zonder alle parameters met betrekking tot die transitie al te kennen. Het is dus niet zo evident, maar we gaan dat goed bekijken. Ik begrijp de focus van minister Demir, maar u begrijpt hopelijk dat ik vraag dat er een beetje doorkijk kan zijn naar een langere periode. Daar moet dus nog meer informatie over ontvangen worden.

Uw zesde vraag gaat over de EBO op clusterniveau. De EBO-overeenkomst is en blijft ten gronde een expliciet bindend engagement van een individuele onderneming. Het is niet de bedoeling om dat te veranderen. Het is ook belangrijk dat dat er is, maar er zijn wel argumenten die zo'n aanpak zouden kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld werken in clusterverband kan het rendement van klimaatinvesteringen enorm verbeteren.

Het mooiste voorbeeld daarvan is volgens mij 'Antwerp@C' waar je zo'n cluster ziet. De overeenkomst zelf is individueel, maar ik vind het ook weer zeer goed om te kijken wat je op clusterniveau zou kunnen laten doen.

Tot slot is er de laatste vraag over de financiën. Bedrijven bevinden zich in heel diverse stadia van ontwikkeling, van basisonderzoek tot functionerende installaties op grote schaal. Vlaanderen heeft binnen een Europees kader een instrumentarium dat specifiek rekening houdt met die verschillende fases. Onze administratie ondersteunt heel actief bedrijven om deel te nemen aan Europese programma's en instrumenten. Het innovatiesteunbeleid is daarom een van de pijlers van het industriële transitieprogramma dat u binnenkort hier in de commissie krijgt. Daarom ook dat klimaat en de maatschappelijke impact voor mij – zeker waar het relevant is – een voorwaarde moeten worden voor innovatiesteun die gegeven wordt. Ik heb dat in de commissie al uitgebreid uitgelegd. Het is reeds zo voor strategische transformatiesteun. Voor strategische ecologiesteun (STRES) gaan we dit expliciteren. Ook voor O&O-steun (onderzoek en ontwikkeling) heb ik de vraag gesteld om een goed voorstel uit te werken. 'Work in progress' dus voor veel van uw vragen. Ik hoop toch al enige duiding en richting te hebben kunnen geven.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, dank voor het hart onder de riem. Ik heb moeten vaststellen dat sport tot op een bepaald punt gezond is. Eenmaal je dat punt over bent, breekt er iets. Goed, ik ben nu toch al in revalidatie en ik probeer mijn parlementair werk maximaal te doen.

Ik ben heel tevreden met uw antwoord. Ik snap perfect dat u op een aantal vragen zegt dat het 'work in progress' is. We hebben de politieke beslissingen nog niet genomen, maar in uw antwoorden voel ik toch dat u dat instrument van EBO op

een goede manier wilt inzetten, ook met een doorkijk op het vlak van klimaat. Ik heb heel veel positieve antwoorden gehoord. Voorzitter, ik hoop en ik ga er ook wel van uit dat we, zoals de minister aangeeft, zodra de beslissing genomen is en het transitieplan gemaakt is, daar ook ruim aandacht voor kunnen hebben in de commissie. Ik ben er echt van overtuigd, en ik niet alleen, dat de verduurzaming van de industrie in Vlaanderen, de transitie, een heel belangrijk dossier is. We moeten toch proberen om onze industrie weerbaar te maken voor toekomstige uitdagingen.

Voorzitter, ik heb geen bijkomende vragen, maar ik kijk wel uit naar het werk van de Vlaamse Regering in dit heel belangrijke dossier.

De voorzitter: Daarover zijn we het allemaal eens.

Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Rzoska, blijf sporten. U kunt gewichtheffen, maar niet te veel. Hoe ouder je wordt, hoe meer je moet doseren.

Wordt dus vervolgd. Ongetwijfeld zullen we nog een stukje van mening verschillen over de uitwerking van de EBO's, maar de richting die ik wil ingaan is zeer duidelijk. We moeten alles op alles zetten voor de klimaatneutraliteit, maar we moeten tegelijk ook zorgen dat de bedrijven mee kunnen en dat er ook op vrijwillige basis wat EBO's zijn, dat er een grote inzet is. Dank u wel voor uw constructieve tussenkomsten.

De voorzitter: Wordt vervolgd. Collega Rzoska, namens de hele commissie wens ik u snel en veel beterschap, zodat we u weer fysiek in het parlement kunnen zien en horen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de begeleiding en ondersteuning van scale-ups – 1542 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Wat zeker niet mankeert in onze Vlaamse economie is het onderstrepen van het belang van scale-ups. Uit recente cijfers die ik schriftelijk bij u opvroeg en waar u, zoals steeds, netjes antwoord op gaf, blijkt het aantal scale-ups in Vlaanderen geleidelijk toe te nemen. Dat is natuurlijk een goede evolutie, maar we doen het nog steeds minder goed dan de innovatieve topregio's waarmee we ons doorgaans willen meten. Het is een belangrijke ambitie in het regeerakkoord om dat aandeel van scale-ups, bedrijven die heel snel groeien, te vergroten.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) heeft daarover in het verleden een aantal zaken uitgezet om het belang daarvan te benadrukken. Scale-ups kampen in Vlaanderen met een aantal belangrijke hinderpalen die hen afremmen in hun groei. VLAIO heeft daarover al eerder een rapport geschreven. Nu heeft ook het Vlaams netwerk van Ondernemingen (Voka) daarover recent een soort van paper uitgebracht, waarin op gelijksoortige hinderpalen wordt gewezen. Dat gaat dan over dingen zoals de toegang tot de arbeidsmarkt, talentkapitaal enzovoort.

In die paper staan heel interessante aanbevelingen over wat Vlaanderen kan doen om die scale-ups verder te versterken.

Ik wil in deze vraag om uitleg ingaan op één specifiek aandachtspunt, namelijk de ondersteuning en begeleiding van scale-ups. Er is een aanbod aan dienstverlening vanuit zowel de overheid, de kennisinstellingen als vanuit diverse andere organisaties. Maar die ondersteunende initiatieven zijn versnipperd en weinig op elkaar afgestemd. Volgens Voka zijn er lacunes in de ondersteuning die schijnbaar gemakkelijk weggewerkt zouden kunnen worden. Voka pleit ervoor die ondersteuning te finetunen. De organisatie verwijst naar best practices in het buitenland.

Minister, hoe kijkt u naar de analyse van Voka over de dienstverlening aan groeibedrijven? Deelt u de analyse? Op welke punten wel of niet? Er zou een kader worden uitgewerkt voor de uitbouw van incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen. Er werd al een lerend netwerk opgestart door VLAIO. Welke stappen werden hier de voorbije jaren in gezet? Wat is de stand van zaken en op welke manier is uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit een vroegere KPMG-studie 'Onderzoek naar het ecosysteem van incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen'? Mijn bureau ligt vol met dergelijke interessante studies. De KPMG-studie noemt de incubatoren de sleutel tot succes om snelgroeiende bedrijven te clusteren en te versterken.

De begeleiding en dienstverlening aan scale-ups zijn een belangrijke factor in de groei van beloftevolle bedrijven. Hoe kan dit volgens u nog verbeterd worden? Hoe kan gezorgd worden voor betere afstemming en minder versnippering van de expertise? Hoe kan VLAIO hier als regisseur een rol opnemen? Ik heb nog een laatste vraag. Wij hebben recent in de commissie en in de plenaire vergadering een belangrijke hervorming van het economisch migratiebeleid doorgevoerd. Daarbij gaan wij meer inzetten op het aantrekken van buitenlandse topondernemers en buitenlands talent. Doorgaans gaat het nu de omgekeerde weg op. Daarvoor werd een nieuw kader uitgewerkt voor het aantrekken van kwalitatief ondernemerschap uit het buitenland. Met dat nieuwe kader werden nieuwe criteria bepaald. Er zou met Flanders Investment & Trade (FIT) een nieuwe aanpak worden uitgewerkt om Vlaanderen sterker te positioneren als innovatieve regio. Dat moet ook scale-ups naar Vlaanderen leiden. Wat is de stand van zaken? Werd al een gerichte aanpak uitgewerkt voor het aantrekken van buitenlandse innovatieve ondernemingen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De analyse van de verbeterpunten voor de dienstverlening aan groeibedrijven, vermeld in de Voka-paper, toont vooral aan dat we verder moeten blijven inzetten op de uitdagingen van onze scale-ups. Dat standpunt, en hun ambitie op dat vlak, deel ik dus zeker.

Maar ik wil toch ook even benadrukken dat we met Vlaanderen qua snelgroeiende ondernemingen top vijf zijn binnen Europa. Dat is geen reden om op onze lauweren te gaan rusten – ik overloop dadelijk met u de concrete uitdagingen die ik zie – maar het is zeker ook geen reden om pessimistisch te zijn, integendeel. Ik weet dat u, collega Vande Reyde geen pessimist bent.

Ten eerste: talent blijft een belangrijke uitdaging. Daarom hebben onze partners in het contract ondernemerschap hierrond een uitgebreid aanbod ontwikkeld, specifiek gericht op scale-ups. Zo is er onder meer de Masterclass Talent van Birdhouse, Internal scaling van Scaleup.Vlaanderen, Women in Tech van startit@kbc, Mentor me en de Scale-up Marathon van Netwerk ondernemen. Naast het versterken van de groeibedrijven die al in Vlaanderen gevestigd zijn, wil ik ten tweede inderdaad ook absoluut nieuwe start-ups aantrekken. Sinds 1 januari 2022 is het nieuw economisch migratiebeleid voor buitenlandse zelfstandigen in werking

getreden. We hebben dit decreet in deze commissie uitgebreid besproken. Zoals u zich ongetwijfeld herinnert, is daarin bewust gekozen voor een soepele houding (bijvoorbeeld met betrekking tot kapitaal- en diplomavereisten) voor start-ups die zich in Vlaanderen willen vestigen en op het vlak van innovatie een belangrijke meerwaarde voor onze regio betekenen.

De derde uitdaging is kapitaal. Daar merken we dat we blijvend moeten focussen op het matchen van de juiste investeerder met de scale-up. De 'VLAIO Venture Capital'-brochure heeft aandacht voor de sector focus van investeerder. De Big Score laat Vlaamse scale-ups pitchen voor Vlaamse en buitenlandse investeerders. Daarnaast selecteert VLAIO ook drie keer per jaar Vlaamse scale-ups die in aanmerking komen om te pitchen op het Europese online pitching event van TAFTIE en EuroQuity. Ook BAN (Business Angels Network) Vlaanderen zet de nodige stappen om de start-ups waarin zij investeren, in contact te brengen met business angels in andere Europese landen. Wie zou er niet graag een business angel zijn? Vanzelfsprekend bieden we met de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en met het Welvaartsfonds ook zelf financieringsoplossingen op maat van scale-ups aan.

Maar het is een terechte bekommernis dat scale-ups grote tickets aan kapitaal nodig hebben. Ik stel met genoeg vast dat Vlaamse groeibedrijven zich met succes ook internationaal weten te financieren. U hebt wellicht ook het artikel in De Tijd van 1 februari gelezen waarin sprake is van zowat 300 miljoen euro opgehaald kapitaal door Belgische groeiers in januari alleen al. Het zal ook in de EU een uitdaging vormen om de nodige fondsen te mobiliseren om top-scale-ups van het nodig kapitaal te voorzien. Dat is zeker een punt dat ik op Europese ministerraden zal opvolgen.

Daarnaast blijven de contractpartners in hun aanbod ook aandacht hebben voor initiatieven rond leiderschap, toegang tot markten, kennis en netwerken. FIT en VLAIO werken met hun partners sterk op het ondersteunen en aanmoedigen van internationalisering via begeleidingsprogramma's, missies en het verbinden met internationale ecosystemen. De analyse van Voka hecht ook terecht veel belang aan het optimaliseren van het ecosysteem. Daarvoor hebben wij de lerende netwerken van VLAIO, die beogen het ruime VLAIO-aanbod beter bekend te maken.

Dan is er uw tweede vraag. Het Lerend Netwerk Incubatoren is opgestart in 2021. In 2021 hebben er drie lerende netwerken plaatsgevonden. De focus lag daarbij vooral op de inbedding van de incubatoren in het VLAIO-netwerk, op het beter leren kennen van het VLAIO-aanbod en op het uitwisselen van ervaringen en contacten. Tijdens de lerende netwerken is ook aan hun eigen missie en visie gewerkt. Van een incubator mogen we verwachten dat zij naast infrastructuur de start-ups ook ondersteunen met hun uitdagingen. Het VLAIO-netwerk kan hen hierin ondersteunen. Ook in 2022 zal het lerend netwerk van incubatoren twee keer samenkomen.

Mijn antwoord op uw derde vraag: VLAIO heeft met het contract ondernemerschap sinds 2016 specifiek aandacht voor onze scale-ups. Met het Lerend Netwerk Ondernemerschap beoogt VLAIO een sterk ondernemerschapsecosysteem uit te bouwen, waarin partners elkaar vinden en versterken.

Wat uw vierde vraag betreft: FIT en VLAIO hebben samen een strategie uitgewerkt om buitenlandse start-ups aan te trekken. Daarin wordt heel gericht gezocht naar specifieke scale-ups die ons ecosysteem kunnen versterken. Naast de klassieke acquisitie-instrumenten bieden wij een dienstverlening aan voor de onderneming en de mensen in de onderneming. Over die acquisitie kan ik hier niet zoveel vertellen. Dat behoort tot de bevoegdheden van onze minister-president. Ik kan

wel zeggen dat we de scale-ups waar we op mikken, zullen verbinden met de ondernemerschapsorganisaties en met onze kennisinstellingen.

Er lopen ook gesprekken met de lokale besturen. Zoals u weet, kunnen zij, samen met onze werkgeversorganisaties, ook een rol spelen in het warme onthaal op privévlak. Daarom zet ik het initiatief 'Flanders for Talent, Talent for Flanders' op. Via dit kanaal kunnen kandidaat-economische migranten informatie krijgen over werken en ondernemen in Vlaanderen en alles wat daarbij komt kijken. Op dit moment ben ik dit initiatief concreet vorm aan het geven met het Departement Werk en Sociale Economie en VLAIO.

Het antwoord was misschien wat lang, maar er gebeurt ook veel en de vragen noopten tot wat meer uitleg.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Dank u, minister, voor een inderdaad zeer uitvoerig en uiteraard ook interessant antwoord. Interessante vragen behoeven natuurlijk interessante antwoorden, en dat is in dezen zeker het geval.

Ik ben zeer blij dat uit uw antwoord blijkt dat er op alle nodige fronten wel degelijk al veel wordt gedaan en dat er nog meer in de steigers staat. Dat is zeer goed.

Ik heb nog een concrete vraag. U weet dat wij in de Vlaamse begroting bijna 100 miljoen euro, gespreid over vier jaar, hebben voorzien voor het stimuleren van ondernemerschap via enkele organisaties die dicht bij de ondernemers staan. Zou het geen goed idee zijn – voor zover dat al niet het geval is – om dit meer toe te spitsen op de begeleiding van starters en groeibedrijven? Dat zal waarschijnlijk wel in het takenpakket staan van de ondernemersorganisaties die een beroep doen op deze subsidie. Misschien is het nuttig om een aantal specifieke targets of criteria in te bouwen in de verdere uitrol van dit programma.

We kunnen zoveel doen als we willen, maar het allerbelangrijkste blijft natuurlijk het creëren van een gezond algemeen ondernemersklimaat waarin alle soorten ondernemingen kunnen gedijen. Daarvoor is arbeidsmarktfiscaliteit natuurlijk cruciaal, met een aantal zaken die op federaal niveau zitten. We kunnen erover nadenken om in de toekomst die zaken coherent te maken met Vlaamse bevoegdheden en om ze – wie weet – zelfs over te hevelen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega Vande Reyde. Ik denk dat ik het contract ondernemerschap daarnet zeer expliciet vernoemd heb. Er zijn ook acties die heel specifiek gericht zijn op scale-ups. Die begeleiding van scale-ups is net een belangrijk luik van dat contract.

In de 100 miljoen euro voor het contract ondernemerschap is expliciet een segment voorbehouden voor groeibedrijven. Ik heb daar ook op gealludeerd in mijn antwoord. Ik stel voor, voorzitter, om een schriftelijk overzicht te bezorgen van de dienstverlening en de opdrachten. Ik zal vragen om dit als [bijlage](#) toe te voegen aan het verslag, collega Vande Reyde, dan hebt u die informatie.

De werking wordt jaarlijks geëvalueerd. Als er bijsturing nodig is of als er andere accenten moeten worden gelegd, doen we dat ook in overleg met VLAIO en de contractpartners, dus onder meer met Voka en UNIZO.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Mieke Schauvliege aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de studie 'Circular Transition Pathway' van de Gentse haven – 1556 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Goedemorgen minister en collega's. Ik heb een vraag over de studie 'Circular Transition Pathway' van de Gentse haven.

De Gentse haven kan met bestaande technologie de uitstoot van zowat 8 miljoen ton CO₂ per jaar verminderen tegen het jaar 2030. Dat blijkt uit een studie van onderzoeksbureau Econopolis.

De studie 'Circular Transition Pathway' zet een vergrootglas op de duurzaamheidsplannen van North Sea Port. Op Gents grondgebied is er een jaarlijkse uitstoot van zowat 14 miljoen ton CO₂, ongeveer een vijfde van het Vlaamse totaal. Het grootste deel van die uitstoot, 12,8 miljoen ton, komt van industriële activiteiten in de haven. Dat is ongeveer evenveel als de uitstoot van de veel grotere Antwerpse haven.

In afwachting van waterstof wil de haven inzetten op een CO₂-netwerk dat belangrijke industriële clusters zoals Gent en Antwerpen met elkaar verbindt. Plastic afval zou op zijn beurt een belangrijke bron van synthetisch gas kunnen zijn, dat onder andere in het staalproductieproces kan worden gebruikt als alternatief voor cokes.

Volgens die studie is een belangrijk obstakel het ontbreken van een wettelijk, juridisch en economisch kader om tot een groene haven te komen. De auteurs van het rapport vragen aan politici van de Vlaamse, federale en Europese overheden om nu de nodige stappen te zetten.

Minister, bent u op de hoogte van de studie 'Circular Transition Pathway'? Hoe verhoudt deze studie zich tot de beleidsmaatregelen om van Vlaanderen een recyclage hub te maken?

Op welke manier hebt u contact met het bestuur van North Sea Port? Welke partijen werden betrokken in de opmaak van een nieuw industrieel kader?

Het bouwen van infrastructuur is een van de beleidsaanbevelingen in de studie. Hoever staan de plannen voor de aanleg van netten voor transport van CO₂, warmte en waterstof?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Vorige zomer was ik zelf op bezoek in de haven van Gent, om te praten over hun duurzame en circulaire ambities met onder andere ook een bezoek aan Steelanol van ArcelorMittal. Uiteraard zijn wij op de hoogte van de ambities in de Gentse haven en dus nu ook van hun studie rond circulariteit.

De studie van de Gentse haven sluit zeer goed aan bij de beleidsdoelstellingen van onze regering om een duurzame en circulaire transitie te realiseren. Dat weet u. We zetten daar vanuit het beleid ook op in, onder andere met Vlaanderen Circulair, ons nieuw beleidsplan bio-economie enzovoort. Het is niet voor niets dat de Europees Commissaris Frans Timmermans zegt – en ik citeer: "Vlaanderen loopt

voorop bij het uitrollen van de circulaire economie.” En hij is toch niet de eerste de beste.

Uiteraard nemen ook collega Demir en haar bevoegde administratie een aantal maatregelen. Ik verwijs onder andere naar het Materialendecreet en naar de oproep via de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) voor de recycle hubs in het kader van het Vlaamse relanceplan.

Er zijn zeer goede contacten met de Gentse haven North Sea Port, onder andere in verband met de implementatie van de Vlaamse havenstrategie. We werken ook goed samen met de industriële spelers rond de haven. Ik verwijs naar onze investering voor het duurzame staal van ArcelorMittal.

Het project Klimaatsprong wordt voorbereid. Het project vormt een vervolg op de studie 'Naar een koolstofcirculaire en CO₂-arme Vlaamse industrie'. Onze Vlaamse zeehavens vormen een kruispunt voor de belangrijkste energiestromen in Vlaanderen én voor de belangrijkste industriële activiteiten. North Sea Port is hierin een heel belangrijke partner en is uiteraard opgenomen in de lijst van stakeholders die momenteel worden bevestigd.

U vraagt naar de plannen voor de aanleg van de netten. Infrastructuur en pijpleidingen voor waterstof, CO₂ en warmte zijn zeer belangrijk voor de duurzame en circulaire transitie. Het is duidelijk dat de Vlaamse havens de eerste belangrijke partner zijn om die infrastructuur en pijpleidingen te leggen en zo de samenwerking in die industriële clusters te versterken. De VLAIO-studie (Agentschap Innoveren en Ondernemen) zag in haar roadmap de infrastructuur in de havens als een prioriteit tot 2030. Een volgende stap is dan weer het verbinden van de clusters.

Ik verwijs in dat verband naar de cofinanciering vanuit de Vlaamse overheid aan de Vlaamse havens in het kader van de Connecting Europe Facility (CEF).

Een deel van de plannen van de Vlaamse havens en Fluxys rond pijpleidingen voor waterstof en CO₂ zijn onderdeel van de relanceplannen van Vlaanderen en het federale niveau.

Voor de rest moeten we concrete investeringsdossiers afwachten, maar er zijn heel wat contacten met diverse partners om ook hierin doorbraken te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Dank u wel voor uw uitgebreide antwoord, minister. Ik heb daar nog twee vragen bij. Vandaag lezen we in het tijdschrift MO* dat de Antwerpse haven in de top twee staat van de meest vervuilende havens. Het gaat dan over de uitstoot van CO₂ door de scheepvaart. Worden daar ook vanuit uw beleidsdomein acties rond ondernomen om de CO₂-uitstoot van de scheepvaart en dus de elektrificatie van de havenactiviteiten aan te pakken? Ik vraag het nu voor Antwerpen, omdat die op twee stond in die lijst, maar eigenlijk willen we dat ook vertalen naar de North Sea Port. Zijn er acties die u onderneemt voor de elektrificatie, die daar noodzakelijk is om de CO₂-uitstoot ten gevolge van pure havenactiviteiten te beperken?

Dit ging nu over een studie die een aantal beleidsaanbevelingen voor de North Sea Port heeft geformuleerd. Bestaat er een soortgelijke studie voor de haven van Antwerpen, waar u rond samenwerkt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Wat de uitstoot van de schepen betreft, kijken we met heel veel interesse naar projecten voor walstroom. Uw vraag rond de scheepvaart

is natuurlijk een beetje afwijkend van uw vragen rond het circulaire. Maar wat ik wel weet, is dat zeker die elektrificatie een gezamenlijke uitdaging is die ik moet aangaan met collega Lydia Peeters. Ik geloof wel in duurzame brandstoffen, met waterstof en CO₂. Ik denk dat dat misschien zelfs gemakkelijker is, in de plaats van een volledige elektrificatie. Maar zoals ik al zei, is walstroom eventueel wel interessant.

Antwerpen heeft inderdaad ook heel wat plannen. Wij cofinancieren ook een studie rond CO₂-hergebruik. Dus er beweegt echt wel heel veel op dat vlak. We hebben trouwens ook een overkoepelende Vlaamse studie, die de basis is voor de klimaatsprong die wij aan het voorbereiden zijn voor onze hele basisindustrie.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mieke Schauvliege (Groen): Hartelijk dank voor al uw antwoorden, minister. Uiteraard is de CO₂-reductie van onze havenactiviteit een heel belangrijke inspanning die we gezamenlijk moeten leveren. Ik ben van plan om dat, zeker als het over de haven van Gent gaat, iets nauwer op te volgen, want daar ligt nog een heel grote uitdaging voor de boeg.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stijn De Roo aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over Vlaamse steun aan de Universiteit van Vlaanderen – 1559 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuynne

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Minister, er wordt heel wat wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd, maar slechts een beperkt deel van de onderzoeksresultaten bereikt een breder publiek. Het is nochtans essentieel dat wetenschappers onze aandacht krijgen in tijden van nepnieuws en desinformatie.

De interesse in wetenschap blijft volgens de wetenschapsbarometer constant in de afgelopen jaren. Algemeen geeft de Vlaamse bevolking aan eerder interesse te hebben in wetenschap. Slechts 12 procent geeft aan niet geïnteresseerd te zijn. 63 procent noemt zichzelf geïnteresseerd. De toegankelijkheid van wetenschappelijke inhoud speelt dan ook een belangrijke rol om wetenschap beter te begrijpen en te vertrouwen.

Een van de grootste wetenschapscommunicatieplatformen in Vlaanderen is de Universiteit van Vlaanderen. De vzw maakt video's en podcasts met wetenschappers van de Vlaamse universiteiten. Ze werkt in partnership met de VRT, Knack, de Jonge Academie en de vijf Vlaamse universiteiten, de UAntwerpen, de KU Leuven, de UGent, de VUB en de UHasselt.

De Universiteit van Vlaanderen verspreidt wekelijkse content via verschillende kanalen. Dankzij de structurele financiële steun van hun partners kunnen ze dat gratis en op een professionele manier doen. Zo willen ze zoveel mogelijk mensen toegang geven tot wetenschap die voorheen enkel aan universiteiten werd gedoceerd. Ze kregen in het verleden ook steun van de Vlaamse overheid.

De Universiteit van Vlaanderen viel al enkele keren in de prijzen. Eind 2019 wonnen ze de Prijs van de Vlaamse Minister voor Wetenschapsbeleid, die wordt uitgereikt

aan personen of instellingen die erin geslaagd zijn om op een voortreffelijke wijze wetenschap binnen het bereik te brengen van het algemene publiek.

Eind 2021 wonnen ze de Belgian Podcast Award in de categorie 'Science & Tech'.

De vzw zegt in haar laatste jaarverslag te willen zoeken naar nieuwe vormen van wetenschapscommunicatie. Centraal staat het vraagstuk hoe ze de vaak ingewikkelde wetenschappelijke informatie zo over kunnen brengen dat het voor iedereen begrijpbaar is. Dat sluit zeer nauw aan bij de visie over het Vlaamse wetenschapsbeleid, minister, die u ook hebt en verspreidt.

Daarom heb ik een aantal vragen voor u.

Hoe zat de ondersteuning vanuit de Vlaamse Overheid aan de Universiteit van Vlaanderen precies in elkaar?

Wordt de Universiteit van Vlaanderen nog steeds ondersteund door de Vlaamse overheid? Zo ja, op welke manier en met welke specifieke doelstelling?

Op welke manier wilt u met de inhoud van dit, maar ook van andere wetenschapsplatformen, een nog groter publiek bereiken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega De Roo. Ik heb zowel in 2019 als in 2020 al eens een subsidie toegekend aan de Universiteit van Vlaanderen. In 2019 ging het om een subsidie van 150.000 euro. Met dit budget zijn vijftien video-colleges geproduceerd, ter promotie van de Vlaamse Wetenschapsagenda. In 2020 heb ik opnieuw voor 150.000 euro gesubsidieerd, voor de ontwikkeling van een tv-college rond artificiële intelligentie in Vlaanderen. Dat was een reportage van 50 minuten, die ook werd uitgezonden door de VRT.

In november 2021 won de Universiteit van Vlaanderen de Belgian Podcast Award, met meer dan 360.000 downloads enkel en alleen voor de maand november. Ik denk dat je er echt niet omheen kunt dat deze organisatie ervoor zorgt dat veel Vlamingen op een laagdrempelige manier met wetenschap in contact komen.

Ook voor de periode van 1 september 2021 tot 31 augustus 2022 ondersteun ik de Universiteit van Vlaanderen met opnieuw een subsidie van 150.000 euro voor het uitvoeren van activiteiten op het vlak van wetenschapscommunicatie. Deze keer zal het bedrag gebruikt worden voor de productie van 52 videocolleges, 104 podcasts en 15 video's van 'Wat zegt de Wetenschap?'. Die zijn ter beschikking via VRT NU en beantwoorden vragen zoals: 'Kan je files oplossen met een extra rijstrook?'

Podcasts zijn op dit moment het snelst groeiende medium in Vlaanderen. De Universiteit van Vlaanderen was er vroeg bij en startte al in 2018 met het publiceren van podcasts. Met succes, want inmiddels zijn er 250.000 maandelijkse luisteraars en een totaal van meer dan 7,2 miljoen beluisterde podcasts. Dat is een van de grootste podcasts van het land. Het is een compleet nieuwe en succesvolle manier om wetenschap bij het grote publiek in de huiskamer te krijgen. Om het succes van de podcasts te behouden in het razendsnel veranderende podcast-landschap, is de nood aan innovatie bijzonder hoog.

Voor uw derde vraag verwijs ik naar mijn beleidsplan wetenschapscommunicatie, dat ik op 14 januari heb voorgesteld in de commissie. Een breed, nieuw publiek warm maken voor wetenschap is een topprioriteit. Laagdrempelige initiatieven als podcasts zijn onontbeerlijk geworden. Ik heb aan de Universiteit van Vlaanderen ook gevraagd om zeker te focussen op moeilijker te bereiken doelgroepen,

bijvoorbeeld jongeren met een andere thuistaal, bij wie er niet altijd naar de Vlaamse tv wordt gekeken, maar waar een podcast wel ingang kan krijgen.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Dank u wel, minister. Ik ben zeer tevreden om te horen dat u nog een extra ondersteuning geeft. Je ziet ook dat hetzelfde bedrag aan ondersteuning een grotere output zal hebben, of toch een grotere verwachting heeft gesteld in de richting van de Universiteit van Vlaanderen. Ik denk dat dat ook goed is. Er zit een zekere routine in, en dat men dit verder kan vertalen in nog meer content is zeker iets waar we naar uitkijken.

Het werd ook aangehaald dat veel Vlamingen op een laagdrempelige manier in contact komen met wetenschap. Dat heeft ook langs de andere kant, langs de kant van de wetenschapper, het voordeel dat die wordt uitgedaagd om op een heel toegankelijke manier over zijn onderwerp te gaan communiceren. Ik denk dat dat in het algemeen ook een meerwaarde is. Binnen het wetenschappelijk onderzoek blijft dat hoe dan ook een uitdaging.

Die 7,2 miljoen beluisterde podcasts, dat is ook iets wat we niet moeten wegsteken. Dat is een cijfer waar de Universiteit van Vlaanderen en al de universiteiten die eraan meewerken, natuurlijk fier op mogen zijn. Ik denk dat we vanuit Vlaanderen dan ook zeker bij zo'n project kunnen aansluiten met ondersteuning.

Ik ben ook tevreden te horen dat er andere doelgroepen worden aangeboord. U vernoemt het platform VRT NU. We zien ook dat meer en meer mediabedrijven aan het digitaliseren gaan en ook de concurrentie met de grote platformen willen aangaan of ermee willen samenwerken. Daarom ben ik positief gestemd over de inhoud van zowel de podcast als de video's, die een nog breder publiek zullen bereiken. Ik heb geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.